

زیارت حرم مطهر امام رضا(ع) تجربه‌ای معنوی و روحانی است وزیر کشور پاکستان ضمن ابراز خرسندی از حضور در حرم مطهر امام رضا(ع)، این تجربه را معنوی و روحانی توصیف کرد. به گزارش آستان نیوز، سید محسن نقوی، وزیر کشور پاکستان که عصر دیروز ۲۴ تیر پس از نشست سه جانبه با وزرای کشور ایران

و عراق از تهران به مشهد سفر کرده بود، در حاشیه زیارت حرم مطهر علی بن موسی الرضا(ع) گفت: دعوتی از طرف امام رضا(ع) صورت گرفت که قطعاً بدون این دعوت، امکان تشرّف به مشهد مقدس وجود نداشت. نقوی همچنین با قدردانی از تلاش ها و خدمات مسئولان آستان

قدس رضوی، آمادگی پاکستان را برای همکاری های بیشتر در زمینه ارائه خدمات بهتر به زائران اعلام کرد. وزیر کشور پاکستان همچنین در پاسخ به پرسشی درباره اربعین حسینی، اظهار کرد: مرزها در حال حاضر بسته است، اما پس از جلسات اخیر با وزرای کشور ایران و عراق، تصمیمات خوبی گرفته

www.qudsonline.ir

چهارشنبه‌های امام‌رضایی با تأمل در حدیثی که ماهیت «امانت» و «خیانت» را روشن می‌کند

بصیرت رضوی؛ چراغ راه تشخیص امین از خائن در فتنه‌های زمانه

ل‌میرم احمدی شیروان^۱ در ادامه مسیر پرنور چهارشنبه‌های امام رضایی، این هفته نیز به سراغ گوهری دیگر از کلام نورانی حضرت شمس‌الشموس، علی بن موسی‌الرضا(ع) می‌رویم؛ حدیثی که در اوج بصیرت و حکمت، پرده از یکی از پیچیده‌ترین مسائل اجتماعی و اخلاقی برمی‌دارد؛ شناخت امین از خائن. در روزگاری که فتنه‌ها مرزهای حقیقت را غبارآلود می‌کنند و چهره‌های دروغین، نقاب امانت‌داری بر چهره می‌کشند، کلام امام رثوف همچون چراغی فروزان، راه‌گشاست.

ایشان با بیانی نافذ و روشن، ماهیت خیانت را این گونه تبیین می‌کنند: «امین به تو خیانت نکرده (و نمی‌کند) ولیکن تو خائن را امین تصور کرده‌ای» (لَمْ يَخُنْكَ الْأَمِينُ وَلَكِنْ اِثْمَمْتَ الْخَائِنَ). این کلام عمیق و پرمغز، نه تنها تعریفی بی‌نظیر از ماهیت خیانت ارائه می‌دهد، بلکه با بصیرتی بی‌بدیل، ریشه اصلی آسیب‌ها را در خطای ما در تشخیص می‌داند؛ درسی حیاتی برای هر زمان و مکانی که نفوذ و فریب، امنیت و اعتماد جامعه را نشانه می‌رود و ضرورت هوشیاری و دقت در شناخت افراد را گوشزد می‌کند.

برای واکاوی بیشتر این آموزه بنیادین و پاسخ به پرسش‌های مرتبط، با حجت‌الاسلام والمسلمین علی اصغر نقوی، رئیس مرکز مباحثات فقهی جوادالائمه(ع) گفت‌وگو کرده‌ایم.

■ **روز چهارشنبه به نام حضرت موسی بن جعفر(ع) حضرت رضا(ع)، حضرت جواد(ع) و حضرت هادی(ع) است. در زیارت، آن بزرگواران را اولیاءالله، نورالله و طیب و طاهر می‌خوانیم و از دشمنان‌شان برائت می‌جوییم. با این اوصاف والا، چگونه می‌توانیم در زندگی روزمره، این نور و طهارت را در وجود خود و جامعه منعکس کنیم؟**

برای انعکاس نور و طهارت رضوی در زندگی فردی و اجتماعی و تشخیص حق از باطل، باید تلاش کنیم درک عمیق‌تری از مقام اولیاءالله داشته باشیم. این شناخت از طریق مطالعه سیره و کلام امام رضا(ع) حاصل می‌شود و به ما کمک می‌کند در زندگی خود به ایشان اقتدا کنیم. در کنار این معرفت، باید برای تاباندن نور الله در تاریکی‌های زندگی تلاش کنیم. این کار از طریق کسب علم و معرفت، ترویج اخلاق نیکو و مبارزه با ظلم و فساد ممکن می‌شود. همچنین، تحقق طیب و طاهر بودن در گرو پرهیز از گناه، انجام واجبات، رعایت حلال و حرام و اصلاح رفتار و گفتار است. این تلاش‌ها به پاکیزگی روحی و جسمی ما منجر می‌شود. از سوی دیگر، باید دشمنان اهل بیت(ع) را شناخت و از پیروی از آن‌ها دوری کرد، از ارزش‌های اهل بیت(ع) دفاع کرده‌وا جریان‌های باطل حمایت نکرد. این برائت عملی، نشان‌دهنده پیروی واقعی ما از اهل بیت(ع) است. در نهایت، با تأمل در آموزه‌های امام رضا(ع)، توجه به ملاک‌های قرآنی و روایی و مشورت با افراد آگاه، می‌توان بصیرت رضوی را در خود تقویت کرد و توانایی تشخیص حق از باطل را در مسائل روزمره افزایش داد. در چهارشنبه‌های امام رضایی نیز می‌توان با زیارت آگاهانه، تجدید عهد با امام و برگزاری محافل معنوی، این مسیر را تقویت کرد و به نور و طهارت رضوی نزدیک‌تر شد.

■ **چگونه با درک عمیق‌تر از رابطه میهمانی و ولایت با امام رضا(ع) به عنوان نور هدایت و منبع معارف دین، می‌توانیم**

خبر

سمنانه عیدی کاخکی | با فرارسیدن ماه‌های محرم و صفر، شور و حال حسینی مجتمع‌های میان‌راهی وابسته به آستان قدس رضوی نیز جلوه‌گاه عشق و ارادت خالصانه به حضرت اباعبدالله الحسین(ع) شده است. به گزارش آستان نیوز، ۲۲ مجتمع میان‌راهی مزین به نام مبارک امام رضا(ع) در مسیرهای زیارتی کشور با حال و هوای حسینی در حال ارائه خدمات فرهنگی، رفاهی و بهداشتی به زائران هستند. در این راستا با سجاد صفرزاده، مدیر مجتمع‌های میان‌راهی امام رضا(ع) گفت‌وگویی انجام دادیم تا بیشتر در جریان برنامه‌ها و اقدامات این مجموعه‌ها قرار بگیریم.

■ **تسهیل فرائض عبادی؛ رسالت اصلی مجتمع‌ها** مدیر مجتمع‌های میان‌راهی امام رضا(ع) هدف اصلی از راه‌اندازی این مجتمع‌ها را تسهیل در انجام فرائض عبادی برای زائران و مسافران عنوان کرد و افزود: آستان قدس رضوی با نگاهی دینی و فرهنگی ساخت این مجتمع‌ها را در دستور کار قرار داد تا در کنار تسهیل عبادت، سایر نیازهای رفاهی، اجتماعی و فرهنگی زائران نیز برآورده شود.

به بصیرت عملی دست یابیم تا امین را از خائن تشخیص داده و راه درست را در زندگی فردی و اجتماعی امروزمان انتخاب کنیم؟

رابطه میهمانی و ولایت با امام رضا(ع) فرصتی برای کسب بصیرت عملی است. این احساس نزدیکی و گشودگی، ما را ملزم می‌کند در تبعیت از آموزه‌های ایشان بکوشیم، زیرا براساس آنچه در زیارت جامعه کبیره آمده «يُمَوَّلُ الْاِتِمْنُ عَلَمًا لِلَّهِ مَعَالِيْمَ دِيْنِنَا». این تبعیت، چراغ راهی برای تشخیص امین از خائن و انتخاب مسیر درست در زندگی امروزمان خواهد بود. با رجوع به سیره و کلام امام، معیارهایی برای سنجش افراد و انتخاب مسیرها بدست می‌آوریم. برای مثال تأکید حضرت بر عدالت، صداقت و دوری از تزویر، ما را در تشخیص افراد شایسته از فریبکار یاری می‌کند. همچنین، با پیروی از آموزه‌های اخلاقی و اجتماعی ایشان می‌توانیم در تعاملات خود، راه درست را انتخاب و از فتنه‌ها دوری کنیم. بنابراین، رابطه میهمانی و ولایت، تنها یک احساس معنوی نیست، بلکه منبعی از بصیرت عملی است که با عمل به آموزه‌های رضوی، زندگی ما را متحول می‌کند.

■ **با توجه به فرمایش امام رضا(ع) که «لَمْ يَخُنْكَ الْأَمِينُ وَلَكِنْ اِثْمَمْتَ الْخَائِنَ» و همچنین تجربه دردناک جنگ ۱۲روزه تحمیلی که به‌خوبی آموخت فرق میان خائن و خادم را بشناسیم، چگونه می‌توانیم با استفاده از بصیرت رضوی، توانایی تشخیص خائن از امین را در مواجهه با فتنه‌ها و خیانت‌های امروز تقویت کنیم؟**

جنگ ۱۲ روزه تحمیلی، درسی سنگین و غیرقابل فراموش برای جامعه ما بود. این جنگ نه تنها ضربات فیزیکی وارد کرد، بلکه درس‌های عمیقی درباره شناخت خائن از امین به ما داد. این موضوع، به‌ویژه زمانی که امام رضا(ع) می‌فرماید: «لَمْ يَخُنْكَ الْأَمِينُ وَلَكِنْ اِثْمَمْتَ الْخَائِنَ» برجسته‌تر می‌شود. این فرمایش، ما را از سطحی‌نگری دور می‌کند و به ما می‌آموزد خیانتکاران اغلب در لباس امن ظاهر می‌شوند. کلام امام رضا(ع) فرصتی است برای تقویت این بصیرت. با تأمل در کلام امام(ع) می‌فهمیم نباید به ظاهر و ادعاها اکتفا کنیم، بلکه باید به عملکرد واقعی افراد توجه کنیم. خیانتکاران، حتی زمانی که در پوشش صداقت، ایمان و تقوا قرار می‌گیرند، اعمال‌شان آن‌ها را لو می‌دهد. این شفافیت در تشخیص، نیازمند

هوشیاری و دقت است. برای تقویت این توانایی، باید به آموزه‌های اخلاقی و اجتماعی امام رضا(ع) مراجعه کنیم. ایشان به ما یاد داده‌اند امانت‌داری و صداقت نه تنها در گفتار، بلکه در عمل و نیات پنهان نیز باید مشاهده شود. با الگوبرداری از ایشان، می‌توانیم معیارهایی برای سنجش افراد بدست آوریم؛ کسانی که در شرایط سخت و تحت فشار، به اصول خود وفادار می‌مانند و عملکردشان با گفتارشان هماهنگ است. بنابراین، در مواجهه با فتنه‌های امروز، باید با هوشیاری و تکیه بر بصیرت رضوی، افراد را براساس عملکرد واقعی‌شان ارزیابی کنیم، نه ظاهر و تبلیغاتشان. این رویکرد، نه تنها به ما کمک می‌کند از آسیب‌های ناشی از اعتماد ناچیز در امان بمانیم، بلکه به جامعه کمک می‌کند امینان واقعی را شناسایی و حمایت و خائنان را رسوا کند.

■ **چگونه می‌توان با الهام از سیره پیامبر(ص) و امام رضا(ع)، اصل امانت‌داری را در زندگی نهادینه کرد و بصیرت لازم را برای تشخیص امین واقعی از مدعیان بدست آورد؟**

با تأسی به پیامبر(ص) که خود را رسول امین معرفی کردند و با الهام از سیره امام رضا(ع)، نهادینه کردن امانت‌داری و کسب بصیرت در تشخیص امین واقعی، نیازمند توجه به این نکات است. ابتدا امانت‌داری در عمل؛ پیامبر(ص) و امام رضا(ع) نه تنها در گفتار، بلکه در عمل نیز امانتدار بودند. ما هم باید تلاش کنیم امانت‌داری را در تمام ابعاد زندگی خود، از گفتار و کردار گرفته تا نیت‌ها و افکار، رعایت کنیم. نکته دیگر، توجه به عملکرد و سوابق است. امام رضا(ع) به ما آموختند فریب ظاهر را نخوریم و به عملکرد و سوابق افراد توجه کنیم. امین واقعی، کسی است که در عمل امانتدار بوده و سابقه درخشانی در این زمینه داشته باشد. در کنار این موارد برای تشخیص امین واقعی، باید بصیرت خود را تقویت کنیم. این بصیرت، از طریق مطالعه سیره پیامبر(ص) و امام رضا(ع)، تفکر در آموزه‌های دینی و مشورت با افراد آگاه بدست می‌آید. با رعایت این نکات می‌توانیم اصل امانت‌داری را در زندگی خود نهادینه کرده و بصیرت لازم برای تشخیص امین واقعی از مدعیان را کسب کنیم. این امر به ما کمک می‌کند در انتخاب دوست، همکار، نماینده و... درست عمل کنیم و از آسیب‌های ناشی از اعتماد ناچیز در امان بمانیم.

همزمان با ایام ماه‌های محرم و صفر صورت می‌گیرد

آراستگی به رنگ و بوی حسینی در مجتمع‌های میان‌راهی

بهداشتی، آل‌آچق، فضا‌های بازی و پارکینگ ایمن است که به صورت ۲۴ ساعته، آماده خدمت‌رسانی به زائران هستند.

■ **توسعه ظرفیت‌های اقامتی**

صفرزاده در ادامه به گسترش این فضاها اشاره کرد و افزود: در حال حاضر در مجتمع دامغان ظرفیت اسکان زائران فراهم شده و طبق مصوبات دو سال گذشته در تلاش هستیم بیش از ۱۰۰ مجتمع اقامتی جدید راه‌اندازی کنیم تا بتوانیم امکان اقامت شبانه را نیز برای زائران فراهم آوریم.

مجتمع‌های میان‌راهی امام رضا(ع) در ایام محرم و صفر، تنها محل استراحت و توقف نیستند بلکه به عنوان پایگاه‌های فرهنگی و معنوی در مسیر زائران، نقش بی‌بدیلی در ایجاد فضای دینی و خدمت‌رسانی ایفا می‌کنند. حضور خالصانه، شبانه‌روزی و پرمهر خادمان در این مراکز، نشانه‌ای از تداوم سنت خدمت به زائران اهل بیت(ع) دارد.

شد که نتایج آن به‌زودی اعلام خواهد شد.

وی ابراز امیدواری کرد این تصمیمات منجر به بازگشایی مرزها برای

راهپیمایی اربعین و تسهیل تردد زائران شود.

سید محسن نقوی، وزیر کشور پاکستان در پایان با رضا خوراکیان، مدیر عالی حرم مطهر رضوی دیدار و گفت‌وگو کرد.

گفت‌وگو

پژوهشگر مؤسسه مطالعات تاریخ اسلام از کشور سوریه در گفت‌وگو با قدس:

امروزه مهم‌ترین کار، آشنایی مردم با زیبایی کلام امام هشتم علیه‌السلام و اهل بیت علیهم‌السلام است

محمدحسین مروج کاشانی^۱ معارف رضوی وابسته به زمان و مکان نیست بلکه گنجینه‌ای است که می‌تواند برای همه انسان‌ها با هر زبان و در هر جغرافیا مورد استفاده قرار گیرد. هرچند معارف اهل بیت(ع) خود صاحب دارد و از پس هزارو ۴۰۰ سال همچنان به قلب هر که بخواهد راه پیدا می‌کند اما این به معنی نداشتن تلاش و برنامه‌ریزی ما در حوزه نشر معارف این بزرگان نیست که به قدر وسع باید تلاش کرد و تأثیر و نتیجه کار را به خودشان سپرد.

حجت‌الاسلام والمسلمین شیخ «الحسین بن احمد کریمو» پژوهشگر مؤسسه مطالعات تاریخ اسلام از کشور سوریه است. با او که چند روزی میهمان شهر مشهد بود درخصوص چگونگی نشر معارف رضوی در حوزه بین‌الملل گفت‌وگو کرده‌ایم. در ادامه بخش‌هایی از سخنان وی در گفت‌وگو با خبرنگار روزنامه قدس را می‌خوانید.

■ **امام رضا(ع) عالم آل محمد(ع) و احیاگر معارف ناب اهل بیت(ع)** این پژوهشگر ابتدا در وصف صفات برجسته سلطان خراسان می‌گوید: امام رضا(ع) نخستین ویژگی و عنوانش، امام معصوم، ولی و حجت برگزیده خداوند است. ایشان هادی و پیشوای مردم جهان است برای هدایت به سوی رستگاری. اما ویژگی‌ها، القاب و صفات دیگری هم برای ایشان ذکر شده است، مثلاً حضرت برای مؤمنان و زائران خودشان «ضامن» بوده و دارای مقام «ضمانت‌کننده» هستند. اما مهم‌ترین عنوان و ویژگی ایشان همان مقام ولی‌الله و حجت‌الله است، یعنی دارای مقام ولایت و امامت در تمام دوران‌ها هستند.

وی در ادامه با بیان اینکه افراد عادی قادر به توصیف شخصیت و جایگاه حضرت معصومین و ائمه اطهار(ع) نیستند، می‌افزاید: اما من براساس درک وفهم خود، بهترین توصیف برای امام رضا(ع) را پس از مقام ولایت، امامت و عصمت ایشان؛ همان عنوان «عالم آل محمد(ع)» می‌دانم و در نظر من این عنوان، بهترین توصیف الهی، معنوی، دینی، ولایی و ربانی از ایشان است. این کارشناس در بخش دیگری از گفت‌وگو به علم الهی اهل بیت(ع) اشاره کرده و می‌گوید: همه حضرات معصومین(ع) عالم بوده و دارای علم الهی به اذن پروردگار متعال هستند، همان گونه که امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب(ع) می‌فرماید: «سلوٰنی قبل ان تفقدوٰنی» یعنی «بیرسید از من، پیش از آنکه من را از دست بدهید». اما، اینکه امام هشتم(ع) به این عنوان و لقب معروف شده‌اند، علاوه بر پیروی در مناظره‌های مختلف با علمای برجسته ادیان و مذاهب گوناگون آن روز دنیا مانند مسیحیت، یهودی، صائبی و... می‌تواند به این دلیل باشد که امام رضا(ع) معارف و آموزه‌های صحیح اسلام و مکتب و معارف اهل بیت(ع) را در دوران خود برای مردم احیا و به‌طور صحیح بازگو کردند. در دورانی که خلیفه عباسی یعنی عبدالله مأمون تلاش می‌کرد این معارف ناب اهل بیت(ع) را مخفی و تحریف کرده و شاید هم از بین ببرد، امام رضا(ع) از فرصت بدست آمده استفاده و این معارف و آموزه‌های اسلام ناب محمدی و مکتب اهل بیت(ع) را به‌طور صحیح برای مردم و جویندگان راه رستگاری، بازگو و احیا کردند.

■ **معارف عالم آل محمد(ع) را به‌درستی به مردم جهان بشناسانیم** وی در ادامه می‌افزاید: همان‌طور که در زمان مأمون عباسی، او و پیروانش تلاش داشتند از دین و شریعت برای آباد کردن دنیا و سلطنت خود استفاده بزاری کنند، امروزه هم در عصر پیشرفت‌ها و فناوری‌های الکترونیک و دیجیتال، بسیاری از افراد جهان در اثر ناآگاهی و اطلاع نداشتن از معارف صحیح دین مبین اسلام و مذهب تشیع، با این مکتب راستین آشنا نبوده و آن‌ها هم در جهان امروز، دنبال امور مادی و دنیاطلبی و طواهر دنیا هستند، پس در این وضعیت و وادی وانفاس، آن چیزی که منجی انسان‌ها بوده و هدایتگر آن‌هاست، معارف و مکتب اهل بیت(ع) است. معارف بیان شده از سوی امام هشتم(ع) به عنوان عالم آل محمد(ع) می‌تواند انسان‌ها را از این درنگاه سقوط و نابودی، نجات دهد و به‌طور اصلی و مهم زندگی یعنی جایگاه انسان در جهان آخرت و دنیای فرامادی و به‌سوی معنویت و رستگاری هدایت کند. با توجه به حدیث شریف حضرت... انّ النّاس لو علّموا محاسن کلامنا، لاتّبعونا...، یعنی اگر مردم زیبایی‌های کلام ما را می‌دانستند، از ما پیروی و اطاعت می‌کردند، امروزه باید علوم و سخنان امام رضا(ع) را فراگیریم و به‌دیگران آموزش دهیم تا مردم در سطح جهان با معارف و سخنان ائمه اطهار(ع) بیش از پیش آشنا و مأنوس شده‌واز حضرات معصومین(ع) اطاعت کنندواز این طریق، هدایت شوند.